

ADWOKACI I RADCOWIE PRAWNI

Sebastian Larysz, Michał Szczygieł, Ewa Szczygieł, Jacek Zajączkowski

Żory, dnia 24 stycznia 2012 r.

OPINIA PRAWNA

I. Wstęp

Niniejszą opinię prawną sporządzono na wniosek Przewodniczącego Zarządu Okręgowego NSZZ F i P W w Katowicach, mającą na celu rozstrzygnięcie czy przepisy ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 1991 r. Nr 79, poz. 854 z dalszymi zm.). dotyczące ustalania i zmieniania regulaminów nagród i premiowania z zakładową organizacją związkową mają zastosowanie wobec pracowników oraz funkcjonariuszy służby więziennej, a także czy decyzje dotyczące podziału funduszu nagród mogą pozostać w gestii kierowników jednostek organizacyjnych Służby Więziennej bez uzgodnień z zakładowymi organizacjami związkowymi.

II. Podstawa prawna

Materialną podstawę niniejszej opinii prawnej stanowią wskazane w niej przepisy art. 2, i art. 27 ustawy z dnia z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych. (t.j. Dz.U. z 2001 Nr 79 poz. 854) w związku z art. 34, art. 169 i art. 205 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej (Dz. U. 2010 Nr 79 poz.523), rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 5 października 2010 r. w sprawie wyróżnień funkcjonariuszy Służby Więziennej (Dz.U. z 2010 Nr 190, poz. 1276) oraz rozporządzenia z dnia 24 stycznia 2011 r. w sprawie nagród i zapomóg dla funkcjonariuszy Służby Więziennej (Dz.U. z 2011 Nr 22, poz. 118).

III. Stan prawny

Zgodnie z brzmieniem art. 27 ust 3 ustawy z dnia z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych. (t.j. Dz.U. z 2001 Nr 79 poz. 854) regulaminy nagród i premiowania są ustalane i zmieniane w uzgodnieniu z zakładową organizacją związkową. Dotyczy to również zasad podziału środków na wynagrodzenia dla pracowników zatrudnionych w państwowej jednostce sfery budżetowej. Poza powyższym art. 2. ust. 6. w/w ustawy

stanowi, iż do praw związkowych funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej i Służby Więziennej oraz strażaków Państwowej Straży Pożarnej, a także pracowników Najwyższej Izby Kontroli stosuje się odpowiednio przepisy niniejszej ustawy. W myśl art. 28 ustawy o związkach zawodowych pracodawca obowiązany jest udzielić związkowi zawodowemu informacji dotyczących zasad wynagradzania. Oznacza ono, że pracodawca obowiązany jest udzielić związkowi informacji o wysokości funduszu płac i jego strukturze, przesłankach i wysokości kształtowania wynagrodzenia ogółu pracowników lub określonej grupy zawodowej.

Wskazać również należy, że art. 34 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej (Dz. U. 2010 Nr 79 poz. 523), stanowi, że funkcjonariusze mogą zrzeszać się w związku zawodowym na zasadach określonych w ustawie o związkach zawodowych.

Na podstawie przytoczony powyżej przepisów nie wynika, aby ustalenia i zmiana regulaminów nagród i premiowania z zakładową organizacją związkową miała zastosowanie tylko wobec pracowników z wyłączeniem funkcjonariuszy służby więziennej.

W tym miejscu podkreślenia wymaga fakt, że rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 5 października 2010 r. w sprawie wyróżnień funkcjonariuszy Służby Więziennej (Dz.U. z 2010 Nr 190, poz. 1276), stanowi akt wykonawczy, precyzujący art. 169 ust. 2 ustawy o Służbie Więziennej. Zastosowanie trybu wskazanego w w/w rozporządzeniu nie stanowi podstawy wyłączającej brak konieczności konsultacji w zakresie regulaminów nagród i premiowania z zakładową organizacją związkową.

Ponadto wskazać należy, że rozporządzenie jest aktem prawa powszechnie obowiązującego, jednak nie zastępuje ono ustaw, a jedynie je uzupełnia. Dlatego też, niedopuszczalnym jest stosownie wykładni zwięzającej w stosunku do art. 27 ust. 3 ustawy o związkach zawodowych w związku z faktem, że rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie wyróżnień funkcjonariuszy Służby Więziennej określa tryb i właściwości organów w sprawie udzielania wyróżnień dotyczących funkcjonariuszy.

Co prawda warunki pracy i zasady wynagradzania funkcjonariuszy zostały określone w odrębnych przepisach takich jak rozporządzenie z dnia 24 stycznia 2011 r. w sprawie nagród i zapomóg dla funkcjonariuszy Służby Więziennej (Dz.U. z 2011 Nr 22, poz. 118), jednakże stanowią one **ogólną zasadę**. Powyższe rozporządzenie, nie daje podstaw do wyłączenia stosowania przepisu art. 27 ust. 3 ustawy o związkach zawodowych, ponieważ w/w artykuł odnosi się do każdorazowej, konkretnej sytuacji ustalania lub zmieniania

regulaminu nagród i premiowania. W konsekwencji powyższej analizy należy podkreślić, iż ustalony na podstawie w/w rozporządzenia fundusz nagród nie stanowi dla kierowników jednostek organizacyjnych podstawę przyznawania i wypłaty nagród i zapomóg, według własnego uznania, bez dokonania konsultacji z właściwymi zakładowymi organizacjami związkowymi.

Reasumując podział środków przyznanych globalnie przez właściwy organ na wynagrodzenia dla pracowników i funkcjonariuszy powinien następować w uzgodnieniu z zakładową organizacją związkową. Podział tych środków nawet gdy zostały one przyznane z wskazaniem ogólnych zasad ich podziału, wymaga bowiem bardziej szczegółowej konkretyzacji ich składników w stosunku do poszczególnych osób czy grup zawodowych.

IV. Wnioski

W ocenie opiniującego przepisy ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 1991 r. Nr 79, poz. 854 z dalszymi zm.) dotyczące ustalania i zmieniania regulaminów nagród i premiowania z zakładową organizacją związkową mają zastosowanie wobec pracowników oraz funkcjonariuszy służby więziennej. Ponadto, decyzje kierowników jednostek organizacyjnych w sprawie przyznawania i wypłaty nagród i zapomóg nie mogą być dokonany bez uzgodnień z zakładowymi organizacjami związkowymi.

Radca Prawny
Michał Szczygieł